

Obsah

Předmluva	3
Obsah	5
Použitá a k dalšímu studiu doporučená literatura	9
1 Úvod	11
Symfonie – výměr: žánr	11
Název – původ	11
Název – vlastní význam	11
Forma – sonátová	11
Obsazení (určení druhové) – orchestr	12
2 Počátky novodobé symfonie	13
Vznik z italské operní ouvertury	13
Sammartini	13
Další skladatelé – šíření „sinfonie“	14
Podmínky dalšího rozvoje	14
Koncerty v evropských centrech	14
Nároky estetické a hud. forma	16
Úloha hráčské techniky	16
Mannheimská škola	17
J. V. Stamice a jeho inovace	17
Stamicovi současníci (Richter, Holzbauer, Toeschi, Fils)	18
Druhá generace (Cannabich, Stamicovi synové, Čart a další)	20
Berlínská škola (bratří Graunové, W. F. Bach)	22
Bratři Bendové	23
Ostatní berlínští (Marpurg, Quantz, Neruda)	23
Symfonie v Sasku a středním Německu	23
Symfonie ve Vídni	23
Wagenseil	24
Monnové	25
Menší osobnosti a druhá generace – český podíl	25
Symfonie v západoevropských centrech	26
Londýn	26
Paříž	26
3 Haydn a Mozart – dovršení vzniku klasické symfonie	29
Vídeňský klasicismus	29
Vnější historické podmínky	29
Kompozičně technické podmínky	30
Symfonie J. Haydna	30
Raná fáze	31
Vrcholné symfonie „Pařížské“ a „Oxfordská“	34
„Londýnské“ symfonie	37

Symfonie W. A. Mozarta	38
Raná fáze	39
Symfonie po roce 1773 – „Sturm und Drang“ a Vídeň	40
Vrcholné symfonie	42
4 Beethoven a jeho význam ve vývoji symfonie	47
Obecná charakteristika	47
Stylové znaky a inovace	49
Periodizace	51
Jednotlivé periody	51
První dvě symfonie	51
Střední perioda od Eroicy k VIII. symfonii	51
Devátá symfonie	54
5 Symfonie „romantická“ první poloviny 19. století	57
Charakter „romantismu“	57
První generace	58
Symfonie C. M. Webera	58
Symfonie F. Schuberta	58
Celkový přehled	58
Jednotlivé charakteristiky (Nedokončená, Velká C dur)	59
Druhá generace narozená v prvním desetiletí 19. století	61
Symfonie H. Berlioze – program a odklon od tradičního schématu	61
Symfonie F. Mendelssohna-Bartholdyho – jiná cesta k „syžetovosti“	64
Symfonie R. Schumanna – návrat k absolutní symfonii a její vnitřní obměna ...	66
Mezi absolutní a programní symfonií – osobnosti na přelomu tradice	67
Lisztovy programní symfonie	68
6 Obnova symfonie	71
Situace po polovině 19. století	71
Obnovitelé?	72
Symfonie J. Brahmse	72
Symfonie A. Dvořáka	78
Rané symfonie (I.–IV.)	79
Zralá díla (V.–VIII. symfonie)	83
IX. symfonie „Z Nového světa“	85
Odůvodnění rozsahu pozornosti a literatura	91
Symfonie Z. Fibicha	92
Symfonie A. Brucknera	92
Ruští skladatelé	94
Symfonie P. I. Čajkovského	94
Symfonie A. P. Borodina	96
Francouzští skladatelé	96
Symfonie C. Francka	96
Symfonie C. Saint-Saënsa a dalších francouzských symfoniků 19. stol.	97

Symfonie V. d'Indyho	97
Shrnutí	97
7 Završení romantické symfonie a počátek její krize	99
Symfonie G. Mahlera	99
Mahlerovi pokračovatelé?	106
Symfonie Mahlerových „žáků“	106
Symfonie J. B. Foerstra	106
Symfonie A. N. Skrjabina	107
Symfonie J. Suka – Asrael	108
Symfonie R. Strausse – první příznaky krize	109
8 Krize „romantické“ symfonie v první polovině 20. stol., její projevy a příčiny	111
Obecná charakteristika, příčiny a příznaky krize.	111
Hlavní vývojové směry	112
Opomíjení symfonie – symfoniety, „malé“ a komorní symfonie	112
Němci a Rakušané	112
Francouzští skladatelé	113
Maďaři (Bartók, Kodály, Kadosa, Járdányi)	114
Čeští skladatelé	114
J. Suk a J. B. Foerster	115
V. Novák	115
L. Janáček	116
O. Ostrčil	116
Mladší generace	117
Symfoniety a symfonie dalších skladatelů	118
Snahy o inovaci	119
„Komorní“ symfonie (Schönberg a další)	120
Prokofjevova „Klasická“	121
Proměny funkce – symfonie jako zástupce opery a baletu	122
Prokofjev: III. a IV. symfonie	122
P. Hindemith	122
Proměny funkce II. symfonie – reprezentace techniky	124
Významné prvotiny	124
Prokofjevova <i>II. symfonie</i> jako reprezentace techniky	125
9 Překonávání krize – „přímé a nepřímé“ objednávky	127
Reprezentace konzumentů tvorby – objednávky	127
Objednávka společenská – reprezentace národních kultur	128
Švýcaři	128
Zakladatelé a pěstitelé moderní symfonie ve Švýcarsku	128
A. Honegger	129
Holandsko	131
Anglie (Elgar, Vaughan-Williams, Bax, Bliss, Walton, Bush, Britten)	131
Severní Evropa	133
Finové	133

Jean Sibelius	133
Následovníci	134
Švédové (Alfvén, Atterberg a další)	134
Norové	135
Dánové	135
Polsko (Karłowicz a Noskowski, Szymanowski)	136
Pokračovatelé polské symfonické tvorby až do padesátých let	136
Jihovýchodní Evropa	137
Rumunsko	137
G. Enescu	137
Další rumunští symfonikové první poloviny 20. století	137
Bulharsko	138
Jihoslované	138
Itálie	139
Ruská a sovětská symfonika	140
Dědictví národní klasiky a základy sovětské symfonie – předrevoluční generace	140
První významnější sovětské symfonie – Mjaskovskij a další (Krejn, Knipper, Revuckij)	142
Překonání schematismu – vrcholy sovětské symfonie	145
Dmitrij Šostakovič	145
Sergej Prokofjev	151
Chačaturjan a další	153
Severní Amerika	154
Průkopnická generace (Ives, Cowell, Hanson a další)	154
Odklon od národního charakteru (Moore, Piston, Sessions, Harris, Copland)	157
Generace ovlivněná imigrací	161
Přínosy imigrantů	164
Antheil, Bloch, Toch	165
Stravinskij	166
P. Hindemith	167
E. Křenek	169
B. Martinů	169
Střední a Jižní Amerika	171
Mexico: C. Chávez	172
Brazílie: H. Villa-Lobos a C. Guarnieri	172
Izrael	173
10 Závěr – shrnutí	175